

03.11.2021
Sagsnr.: 2021-3

Det Regionale Arbejdsmarkedsråd
RAR Østjylland
Arbejdsmarkedskontor Midt-Nord
Nybrogade 16, 1. sal,
9000 Aalborg
Mail sendt til: amkmidt-nord@star.dk

Kære Regionale Arbejdsmarkedsråd

Det Centrale Handicapråd er meget optaget af at sikre mennesker med handicap mulighed for at bidrage til samfundet på lige vilkår med andre, herunder gennem beskæftigelse. Det ligger mig meget på sinde personligt, og som erhvervsleder har jeg arbejdet specifikt med at få mennesker med handicap i ordinær beskæftigelse. Jeg kender derfor til de potentialer og gevinster, der er for både virksomheden og den enkelte ansatte. Jeg henvender mig nu med en opfordring til, at I tager en drøftelse i rådet om at øge fokus på mennesker med handicap i beskæftigelsesindsatsen.

Coronakrisen har sat sine spor på hele samfundet herunder også på virksomheder og beskæftigelsesmuligheder. Dog er der brancher, hvor der er fuld tryk på, fx bygge- og anlægsbranchen og servicebranchen, hvor der nu er problemer med at få den nødvendige arbejdskraft. I disse fag er det særdeles relevant at se på muligheden for at ansætte mennesker med handicap. Manglende viden har desværre resulteret i fordomme om, at mennesker med handicap ikke vil kunne begå sig i de førnævnte brancher. Det er dog en myte, da mennesker med handicap er ligeså forskellige som alle andre, og en del vil også kunne bidrage til disse fagområder. Seneste rekrutteringsanalyse fra STAR fra september 2021 viser, at 31 pct. af virksomhedernes rekrutteringsforsøg var forgæves. STAR opgør antallet af forgæves rekrutteringer i perioden fra december 2020 til maj 2021 til 110.000 (målt over det seneste halvår), hvilket er det højeste antal siden foråret 2008. Der er nu et **momentum for at få flere mennesker med handicap i beskæftigelse** og øge fokus på kandidater med handicap i de brancher, der har særlige rekrutteringsudfordringer. Organisationer som DA og FH peger på, at der særligt er udfordringer med rekruttering af faglært arbejdskraft samt et behov for uddannelse og opkvalificering af ufaglærte ledige.

Timing er god, for undersøgelser viser, at beskæftigelsen for personer med handicap er konjunkturfølsom. Det åbne vindue bør udnyttes, så flere personer med handicap kommer i job.

Den netop offentliggjorte undersøgelse fra VIVE "Handicap og beskæftigelse 2020", som gør status på beskæftigelsen for denne gruppe mennesker viser, at beskæftigelsen for personer med handicap har

03.11.2021
Sagsnr.: 2021-3

været påvirket under coronakrisen, hvor beskæftigelsen er faldet med lidt over 2 pct. point fra december 2019 til december 2020.

Utilstrækkeligt strategisk fokus på handicap i beskæftigelsesindsatsen

Beskæftigelsesministeren har udmeldt 'flere personer med handicap skal i beskæftigelse' som et af fem **ministermål** for beskæftigelsesindsatsen for 2021, der sammen med den lokale beskæftigelsespolitik skal danne grundlag for kommunernes Beskæftigelsesplan 2021. Målet er videreført fra 2019.

Det er derfor et vigtigt opmærksomhedspunkt, at en gennemgang af **de kommunale beskæftigelsesplaner** for 2019 udført af Forskningscenter for Handicap og Beskæftigelse viser, at i godt halvdelen af beskæftigelsesplanerne er handicap enten slet ikke nævnt, eller også sker det udelukkende som en neutral reference til regler eller ministermål.

En landsdækkende spørgeskemaundersøgelse i jobcentre fra samme forskningscenter gennemført i 2019 viste, at kun en tredjedel af alle jobcentre har formuleret en **strategi** på handicapområdet. Samme undersøgelse viser, at blot 37 pct. af jobcentre screener systematisk for handicap i beskæftigelsesindsatsen, kun 52 pct. af sagsbehandlere har handicap som et fast opmærksomhedspunkt i samtalerne med borgerne, og kun 30 pct. vurderer, om den ledige er i målgruppen for støtte- og kompensationsordninger. Samme undersøgelse finder, at mens alle jobcentre har **nøglepersoner**, som skal fungere som lokale eksperter ift. handicap og beskæftigelse, så er der sjældent lokale retningslinjer for disses ansvar og opgaver og store forskelle kommunerne imellem.

Det Centrale Handicapråd ser således et behov for at **styrke det strategiske fokus på handicap i de kommunale beskæftigelsesplaner og i den konkrete beskæftigelsesindsats**, så flere personer med handicap kan få fodfæste på arbejdsmarkedet og få et ordinært job.

Barrierer for beskæftigelse for mennesker med handicap

Flere undersøgelser har vist, at arbejdsgivere kan have **forbehold overfor at ansætte personer med handicap**. I følge VIVE's Handicap og beskæftigelse 2020 har mere end hver femte personaleleder i nogen eller i høj grad betænkeligheder med at ansætte en person med handicap, som er i stand til at varetage et job på almindelige vilkår. Skal der tages hensyn til, at personen med handicap har flere sygedage end andre medarbejdere, arbejder langsommere end andre, eller at der kræves mindre tilpasninger på arbejdspladsen, er betænkeligheden væsentlig større. I juni 2020 viste en **Epinion-****undersøgelse for Det Centrale Handicapråd**, at ledere er åbne over for at ansætte personer, som helt eller delvist skal arbejde hjemmefra – dog falder sandsynligheden markant, når det gælder personer med handicap.

03.11.2021
Sagsnr.: 2021-3

Disse forbehold kan bunde i manglende forståelse af, hvor forskelligartet handicap kan være, manglende viden om de handicapkompenserende ordninger, problematisk tilgængelighed i virksomhederne m.v. Det Centrale Handicapråd ønsker derfor at øge arbejdsgiveres og jobcentres bevidsthed og viden herom. Det skal være let at ansætte personer med handicap – og det kræver, at viden kommer ud i virksomhederne. Det flytter holdninger!

Dialog med jobcentrene om at øge fokus og viden

Der er **behov for at reducere usikkerheder og se potentialet blandt mennesker med handicap hos arbejdsgiverne og jobcentrene**, herunder flytte forståelsen af de mange kvalifikationer, man går glip af som virksomhed – og samfund - ved ikke at tænke personer med handicap mere aktivt ind i rekrutteringsprocesser. Denne holdningsændring kan hjælpes på vej ved at udbrede de gode eksempler og ved at øge viden om beskæftigelse og handicap i det hele taget.

Flere undersøgelser bl.a. VIVE's Handicap og beskæftigelse 2019 og Handicap og beskæftigelse – fra barrierer til broer fra Forskningscenter for Handicap og Beskæftigelse dokumenterer, at der stadig **mangler viden om de handicapkompenserende ordninger** hos både personer med handicap, i jobcentrene og i virksomhederne. Det kan have meget u hensigtsmæssige effekter på arbejdsgivernes syn på ansættelse af mennesker med handicap, hvis de er usikre på, hvilke muligheder der er for at understøtte en potentielt kommende medarbejder med handicap.

Samlet mener jeg, at der i lyset af de gode beskæftigelsesmuligheder netop nu er et rigtigt godt rationale for at styrke beskæftigelsesindsatsen for personer med handicap. Jeg håber derfor, I vil tage en drøftelse i rådet om, hvordan der kan komme et styrket fokus på målgruppen med henblik på at flere mennesker med handicap kommer i job. Jeg vil desuden opfordre jer i det Regionale Arbejdsmarkedsråd til at bede arbejdsmarkedskontoret prioritere at sætte følgende på dagsordenen på deres møder med jobcentrene:

- at få **styrket jobcentrenes strategiske fokus** på personer med handicap i beskæftigelsesindsatsen, herunder fokus på brancher, hvor der pt. er rekrutteringsudfordringer og dermed udnytte det momentum, der pt. er for at skabe jobs til personer, som kan have behov for støtte i forbindelse med ansættelse.
- at opfordre jobcentrene til at styrke det opsøgende arbejde i virksomhederne, herunder **arbejde strategisk med at øge viden om kompenserende ordninger** og jobcentrenes muligheder for at støtte op i forbindelse med rekruttering. I indsatsen med at udbrede viden om handicapkompenserende ordninger i virksomhederne og blandt personer med handicap er det oplagt at få styrket kendskabet til Beskæftigelsesministeriets kampagne- og videnssite Med og uden handicap – Danmark har brug for dygtige mennesker og den netop lancerede

03.11.2021
Sagsnr.: 2021-3

vidensplatform Handicap og beskæftigelse i regi af Socialstyrelsen, som har til formål at øge viden og **nedbryde barrierer for ansættelse af mennesker med handicap**.

- at prioritere og **tydeliggøre nøglepersoners opgave og rolle**, herunder at øge kendskabet til deres funktion internt i jobcentre.

Har I spørgsmål eller input, er I meget velkomne til at kontakte Det Centrale Handicapråds sekretariat.

Med venlig hilsen

Liselotte Hyveled
Formand for Det Centrale Handicapråd